

JOE ANEB DÍKY, PANE PROFESORE

Vzpomínání s poctou

JOE BYL ČLENEM KLUBU FILATELISTŮ nyní 00-15 S ČÍSLEM **1000**.

Je až neuvěřitelné, kolik významných a zajímavých filatelistických osobností prošlo naším klubem za jeho více jak sedmdesátiletou existenci. Jednou z takových osobností, která zaslouží naší vzpomínku je i všestranně nadaný

MUDr. Josef „Joe“ Gruss, někdy též známý pod pseudonymem Joe Gruss (8. 7.1884, Praha - 28.5. 1968, Praha).

Je až neuvěřitelné, co za 83 let svého života dokázal ve svém občanském povolání a v dalších zájmových oblastech. Veřejné zdroje poskytují řadu detailů o jeho povolání gynekologa a porodníka, jakož i o jeho aktivitě ve sportu a olympijském hnutí. Skoupé jsou v dalším oboru, kterému se věnoval ve filatelii.

V mém případě se stalo již pravidlem, že pokud jiné zdroje informací ve filatelii neexistují, tak otevřu vynikající knížku Václava Nebeského „Filatelistovo podzimní rozjímání“ (1975). Jak zpívají Werich s Voskovcem: „otevřeme bibli, tam to všechno je“. A skutečně.

POCTA VE FORMĚ LEGITIMACE S ČÍSLEM 1000 VYNIKAJÍCÍMU FILATELISTOVI A ČLOVĚKU

Ti, kteří sledují náš web od roku 2013, roku jeho zřízení, již vědí, že náš klub byl založen uprostřed válečných let v roce 1943. První rok Václav Nebeský ve své knize popisuje první rok takto:

„Míjí první rok výchovné a propagační činnosti, poznamenaný opravdovým zájmem o spolkové dění.

Za dvanáct měsíců života klubu- od května 1943 do května 1944 – vydala novinková služba klubu členům za 1600000 K známek, pokladna při 932 členech vykazuje na hotovosti už 23441 K. Stáváme se po Klubu českých filatelistů největším klubem v Ústředí a v nejbližší době přivítáme tisícího člena.

„Uvažujeme, komu nabídnout tuto poctu, aby legitimace s číslem 1000 odpovídala významem svému nositeli. V červnu 1944 dovrší 60 let univerzitní profesor MUDr. Josef Gruss, předseda Ústředí filatelistických spolků, a není pochyb, že právě on bude nositelem onoho jubilejního čísla, v němž se tají úspěšná práce hrstky nadšenců z výboru klubu. A věříme, že čelný představitel českého filatelistického života neodmítne naši poctu. Legitimace byla slavnostně odevzdána, na svého tisícího člena jsme mohli být právem hrdí.“ (str. 56 a 57).

Není bez zajímavosti, že jedním dechem Václav Nebeský dodává, že „legitimaci s číslem 1 jsem měl od založení klubu já“.

O osobě Josefa Grusse se Václav Nebeský zmiňuje i dál (na straně 186), bohužel jen krátce:

„Prof. MUDr. JOSEF GRUSS (1884-1968), nositel Řádu práce, člen Mezinárodního olympijského výboru a dlouholetý člen Mezinárodní filatelistické organizace, usiloval záhy po rozpolcení Svazu československých filatelistických spolků o jeho opětné sloučení s Jednotou. Svým přátelským jednáním a upřímným úsměvem si získal všeobecnou oblibu a v těžkých okupačních letech byl roku 1943 zvolen tehdejšího Ústředí českých filatelů. Dva roky poté, ve slavném roce 1945, mu byla udělena Kolínská cena za zásluhy o filatelii a plným právem: vyvedl naši organizaci neblahým obdobím okupace a války bez poskvrny do svobodného poválečného života a rozkvětu.“

Náhoda ve formě bezcílného internetového brouzdání tomu chtěla, aby mne zavedla na stránky zpravodaje Olymport z roku 2013, kde jsem objevil na straně 122 korespondenci jednoho ze zakladatelů Olymportu u nás Václava Robina Duška, evangelického faráře ze Strakonice s MUDr. Josefem Grusem. Celá (částečná) korespondence je velice zajímavá. V jednom dopise se profesor Gruss rozepisuje o své f i l a t e l i s t i c k é kariéře a sběratelském zájmu. Jedná se však jen o střípek, jakkoliv cenný.

„Jak vidím z Vašeho dopisu , jste zpraveno mé filatelistické činnosti, kterou ve zkratce zopakuji. Do minulého roku (dopis je z roku 1965 – pozn. aut.), byl jsem od roku 1946 členem FIP za Čechy a když jsem loni abdikoval, dali mi medaili a jmenovali čestným předsedou. V ústředí SČSF jsem byl celou řadu let předsedou, kdy se mi dvakrát podařilo sjednotit rozvaděnou českou filatelii. Sám jsem sběratelem, mezinárodně však nevystavuji, mám pro to své důvody, sportovní a olympijské známky sbírám po léta a ukázku z nich jsem letos na zvláštní požádání vystavoval v Žatci, kde jsem obdržel 2. cenu výstavy, ovšem v souvislosti s jinými sbírkami“.

Na internetu či ve výstavních katalozích a filatelistických časopisech bychom našli zcela jistě další detaily o Josef Grussovi a jeho filatelistickém životě. Časem se jistě dozvíme více. Třebas i detail o jeho členství v našem klubu ...

Zastavme se i u Grussových dalších aktivit, které jsou neméně zajímavé.

VÝZNAMNÝ LÉKAŘ

MUDr. Josef Gruss byl významným lékařem – gynekologem a porodníkem. Kromě svého povolání se významně angažoval při založení jednotné organizace (České gynekologické a porodnické společnosti) vzniklé v roce 1921 v Praze. V letech 1945 – 1946 byl jejím (čtvrtým od založení) předsedou. Dějiny této společnosti jsou nerozlučně spjaty se založením odborného časopisu. V dubnu vyšlo první číslo Rozhledů v chirurgii a gynekologii, časopis měnil název, u zrodu pozdější České gynekologie se angažoval prof. Josef Gruss , stal se jejím prvním šéfredaktorem (léta 1936 – 1945). MUDr. Josef Gruss byl i významným odborným publicistou a autorem odborných publikací (např. publikace o opouzdřených zánětech pobřišnice z roku

1922), vědeckých i vědeckopopulárních knih. Přednáší na Univerzitě Karlově. O r. 1933 profesorem.

JOE HOKEJOVÝM MUŠKETÝREM, SPORTOVCEM A SPORTOVNÍ FUNKCIONÁŘEM

Snad nejvíce záznamů na internetových sítích pod různými hlavičkami je na téma aktivní sportovní činnosti a jeho funkcionářském působení v českých, československých a mezinárodních strukturách včetně olympijského hnutí.

K úspěšné činnosti ve sportovních kolektivech a sportovních svazech různého druhu mu pomohla jeho společenská vytríbenost, zralost, dobrosrdečná povaha, vstřícnost, empatie a vynikající jazyková vybavenost.

Je toho tolik, co dokázal, takže se omezím na přehlednou datovou kroniku. Zcela jistě mi z ní nechtěně vypadla řada důležitých Grussových aktivit, což je mi líto. Proto o to vřeleji zvu zájemce k brouzdajícímu kolečku na internetu s heslem „MUDr. Josef Gruss“ (pozor neplet'te si jej s jeho neméně slavným jmenovcem – hercem).

Od mládí se věnoval tenisu, šermu, atletice, lyžování, fotbalu, hokeji s míčkem na ledě

- 1901 stal se členem hokejového týmu Slavia Praha
- 1903 působil jako hokejový rozhodčí
- 1906 intenzivně propaguje lední hokej, překládá z francouzštiny kanadská pravidla
 později jejich evropskou interpretaci, překládá i pravidla fotbalu
- 1907 získává přezdívku JOE, pořádá přípravnou schůzku v kavárně Louvre za účelem
 vytvoření hokejové organizace
- 1908 zařazen do hokejového týmu, spoluiniciuje Český svaz hokejový
- 1908 účastní se IV. olympijských her v Londýně (pod pseudonymem Josef Mičkovský se
 zúčastňuje tenisového turnaje ve dvouhře a čtyřhře (s J. Rösslerem-Ořovským)
- 1908 -1909 vstoupil do dějin českého hokeje jako jeden z osmi českých **hokejových**
mušketýrů,
 byl jako brankář v týmu prvních osmi českých reprezentantů, kteří reprezentovali
 Čechy, zároveň byl vedoucí výpravy a delegát na mezinárodním kongresu LIHG
- 23.1.1909 v Chamonix odehrál v turnaji dva zápasy proti Francii (1:8) a Švýcarsku (2:8)

- 1908 spoluzaložil Český svaz hokejový, působil jako funkcionář v domovském klubu SK Slavia
- 1910 šermoval na světovém šampionátu v Bruselu
- 1919 kapitánem našeho tenisového týmu na Pershingově olympiádě v Paříži
- V dalších letech se stal třikrát lyžařským mistrem Prahy, závodil v lehké atletice (běžel i slavné Běchovice), hrál fotbal, později se stal i předsedou České amatérské atletické unie a šermířského svazu
- 1920 předseda Československé sportovní obce
- 1920 - 1925 předsedou Československého šermířského svazu
- 1922 - 1929 předsedou ČŠK Riegel , pracoval ve svazech atletiky
- 1929 – 1951 předsedou Československého olympijského výboru (ČSOV)
- 1946-1965 členem Mezinárodního olympijského výboru (MOV) jako druhý Čech
- 6.5.2010 uveden do Síně slávy českého hokeje

HOKEJOVÍ MUŠKETÝŘI A ČESKÁ VLAJKA V LONDÝNĚ

Zájemcům o život Josefa Grusse doporučuji si přečíst na [https://cs.wikipedia.org/wiki/historii_hokejových_mušketýrů](https://cs.wikipedia.org/wiki/historii_hokejov%C3%BDch_mu%C5%A1ket%C3%BDr%C3%BD), jejich členem byl Josef Gruss. Poučné a zajímavé čtení.

Zajímavá je i historka, která je dost zasutá, o vystoupení českých sportovců na IV. olympijských hrách v Londýně. Nástup pod českou vlajkou za dob Rakouska-Uherska je více než zajímavý.

Není divu, že jsme měli štěstí v tom, že dobré základy českého sportu (hokeje zvlášť), ale i filatelie položily takové osobnosti jako byl prof. MUDr. Josef Gruss. Možná, že bychom bez jeho vlivu hráli do dnešní doby něco jako hockey „s napalovaným míčkem a ne s plochými holemi a toušem okrouhlým z kaučuku o průměru 7cm a 2cm tloušťky“ a „puku či touši říkali pивní tácek“.

Při vší skromnosti : že by jeho vliv byl i klubu filatelistů?

Díky za to, pane profesore. Která osobnost nás překvapí příště?

Zdroje:

- 1/ <http://zivotopisyonline.cz/josef-gruss.php>
- 2/ [http://cs.wikipedia/wiki/Josef_Gruss\(lékař\)](http://cs.wikipedia/wiki/Josef_Gruss(l%C3%A9kař))
- 3/ <http://www.cgps.cz/cgps/historie.php>
- 4/ <http://www.sinslavycslh.cz>
- 5/ www.olympic.cz

Psáno v roce 2014 pro portál www.kf0015.cz